

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Beemster
Postbus 7
1462 ZG MIDDENBEEEMSTER

GEMEENTE BEEEMSTER

zaaknr.:

documentnr.:

ingek. d.d.: - 1 DEC. 2017

behandelaar:

gjb

archieffcode:

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. B.E.M. Verbeek

BEL/BS

Telefoonnummer +31235143678

verbeekb@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: Brief over beraadslaging bestuurlijke fusie Beemster

Verzenddatum

Geacht college,

30 NOV. 2017

Kenmerk

1020376/

Uw brief d.d. 22 november jl. hebben wij in goede orde ontvangen en met interesse gelezen.

In uw brief beschrijft u dat uw college meent dat, mede gelet op alle ontwikkelingen in de regio, de bestuurskracht van Beemster niet op orde is en de financiële positie kwetsbaar. Een bestuurlijke fusie zou eerder dan voorzien aan de orde zijn. U zet daarom in op een bestuurlijk traject met de raad om te verkennen of er draagvlak en inzicht is om uiteindelijk tot een uitspraak tot bestuurlijke fusie in de raad te komen. Daarbij vindt u het belangrijk Beemster als waardevolle identiteit en gemeenschap in de regio in de toekomst te behouden.

Uw kenmerk

--

U heeft inmiddels een externe verkenner aangesteld, in de persoon van de heer Schneiders, om de in te zetten koers voor de bestuurlijke toekomst van Beemster bij de verschillende fracties op te halen. Hij rapporteerde dat er een gedeeld beeld is over het ontbreken van voldoende bestuurskracht, maar een verschillend beeld is over mogelijke fusiepartner(s), de snelheid en de te volgen strategie. In uw brief verzoekt u ons college om een reactie aan de hand van enkele specifieke vragen, te weten:

1. Welke visie heeft de provincie op de huidige financiële situatie en de bestuurskracht van Beemster?
2. En kunt u daarbij een relatie leggen met de ambtelijke samenwerking die in 2014 is aangegaan met Purmerend?
3. Wat vindt de provincie van de bestuurskracht in de regio?
4. Wat verwacht de provincie nu van de gemeenteraad en het college van Beemster ?

We willen bij deze beantwoording hiervan niet onvermeld laten dat ons een buitengewoon korte reactietermijn is gegeven. Echter, aangezien u dinsdag 28 november een raadscommissievergadering heeft, waarin u

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

de visie van ons college wil betrekken, hebben we gemeend hier welwillend mee om te moeten gaan.

Ad 1 Financiële situatie en bestuurskracht Beemster

De financiële positie van uw gemeente is al enige tijd een zorg voor ons. Dit was aanleiding om u vanuit onze wettelijke verantwoordelijkheid tot financieel toezicht een brief te sturen d.d. 22 juni 2017. Op 26 september 2017 heeft uw gemeenteraad hierop gereageerd met een actualisatie van de financiële stand van zaken. Uit deze actualisatie bleek dat voor 2018 en volgende jaren tekorten worden verwacht. Ook 2017 zou met een vermoedelijk negatief resultaat van circa €1 miljoen afsluiten.

Dit heeft geleid, mede in overleg met onze afdeling Financieel Toezicht, tot het aanpassen van de begroting voor 2018. Deze werd daardoor structureel en reëel sluitend, evenals de meerjarenraming voor 2019-2021. De financiën zijn daarmee weer in het spoor. De begroting wordt echter deels sluitend gemaakt met nog te realiseren opbrengsten. Het blijft daardoor een broos evenwicht en het is nodig om uw voornemens nu om te zetten in concrete maatregelen. Onze afdeling is hierover regelmatig in gesprek met uw gemeente, in december volgt weer een overleg.

Ad 2 Relatie met ambtelijke samenwerking Purmerend

Purmerend en Beemster werken sinds 1 januari 2014 ambtelijk samen via een samenwerkingsovereenkomst en verschillende dienstverleningsovereenkomsten. Dergelijke samenwerkingen gaan gemeenten in het algemeen aan, als een van beide samenwerkingspartners zelfstandig niet meer voor kwaliteit van openbaar bestuur, bestuurskracht op lokaal en regionaal niveau kan zorgen. Juist deze aspecten vallen onder de provinciale verantwoordelijkheid. In het rapport van Kokx de Voogd (2016) is een belangrijke conclusie dat continuering van de samenwerking onvermijdelijk is voor Beemster. Beide gemeenten hebben voordeel van de samenwerking. De kwaliteit van dienstverlening neemt toe, net als de kansen voor medewerkers, terwijl de kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie afneemt.

De samenwerking versterkt daarnaast de positie van beide gemeenten en het (bestuurlijke) imago van Purmerend in de regio. Vooral voor Beemster geldt dat de ambtelijke samenwerking de kwetsbaarheid van de gemeente op uitvoeringsniveau verkleint. Juist met het oog op nieuwe taken die in het verleden zijn overgedragen en taken die in de toekomst op gemeenten afkomen, als ook de hoge eisen die worden gesteld aan de professionaliteit van de gemeentelijke dienstverlening, is een bepaalde schaalgrootte op uitvoeringsniveau nodig. De samenwerking met Purmerend (p. 3-4, Beslisdocument colleges 11-9-

2017) vermindert ook de financiële kwetsbaarheid van Beemster. In de voorstellen van de brief van uw college van 15 november jl. aan het college van Purmerend staat dat voor Beemster van belang is, dat een intensieve samenwerking een oplossing biedt voor de kwaliteit van dienstverlening aan de samenleving, de kwetsbaarheid van de gemeente zal verminderen en de bestuurskracht zal toenemen.

Wij begrijpen dat een nog intensievere ambtelijke samenwerking met Purmerend als mogelijke optie beschouwd wordt als oplossing van het leveren van de benodigde kwaliteit van dienstverlening aan de samenleving, het verminderen van de kwetsbaarheid van de gemeente en het zorgdragen voor een toename van de bestuurskracht. Ambtelijke fusie in zichzelf is in onze overtuiging enkel een logische stap wanneer deze uiteindelijk leidt tot bestuurlijke fusie. Die ambtelijke samenwerking bestaat nu al geruime tijd met Purmerend, maar leidt blijkbaar tot onvoldoende verbeteringen, dan wel een suboptimale situatie. Het zou ons inziens dan ook geen verantwoord besluit zijn om energie in verdergaande ambtelijke samenwerking te steken. Bestuurlijke fusie is dan de volgende stap en de provincie hanteert daarbij het uitgangspunt dat de logische fusiepartner de gemeente is waarmee al een ambtelijke samenwerking is aangegaan, in dit geval Purmerend.

Gezien de broze financiële situatie en de zwakke bestuurskracht, die beide al langere tijd duren, (ondanks de goede samenwerking met Purmerend en een inmiddels sluitende begroting 2018) is ons college dan ook van mening, mede naar aanleiding van hetgeen u zelf in uw brief aan ons schrijft, dat er zo spoedig mogelijk stappen moeten worden gezet om bestuurlijk te fuseren.

Daarbij geeft ons college mee dat fusie idealiter van onderop komt. U heeft de kans en de verantwoordelijkheid het fusieproces zelf vorm te geven. Dit is te verkiezen boven het scenario waarin ons college van Gedeputeerde Staten het voortouw zal nemen.

Ad 3 Bestuurskracht in de regio

In onze overtuiging, waarbij wij ons mede baseren op uw informatie en actie tot nu toe en ook op rapporten in de regio, heeft de regio Zaanstreek-Waterland versterking van de bestuurskracht nodig. De provincie draagt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van openbaar bestuur en bestuurskracht op lokaal en regionaal niveau. In de regio Zaanstreek-Waterland zijn verschillende kleine gemeenten al enkele jaren in breder verband in beraad over hun bestuurlijke toekomst en bezig met het vraagstuk van bestuurskracht.

In de afgelopen periode heeft ons college gesproken met de colleges van deze gemeenten. Hieruit is ons gebleken dat de gemeenten op elkaar wachten en er vooral over diverse wenselijke combinaties nagedacht wordt, die zich overigens niet tot elkaar verhouden. Twee dingen vallen ons daarbij op:

1. Zaanstad, Purmerend én Beemster komen in deze gesprekken niet als potentiële partner voor.
2. De gemeenten aan de Waterlandkant (Edam-Volendam, Waterland, Landsmeer) kijken naar elkaar als potentiële partners. Oostzaan en Wormerland zijn als OVER-gemeenten in feite al samen aan de slag.

Oriëntatie van Beemster op andere partners lijkt voor dit moment dan ook geen logische stap gezien de ontwikkelingen in de regio. De urgente situatie in de gemeente zelf en de al bestaande samenwerking met Purmerend biedt zoals gezegd een ander perspectief: bestuurlijke fusie.

Ad 4 Verwachting van ons college van de gemeenteraad en het college van Beemster

Wij verwachten dat u (college en gemeenteraad) op korte termijn de verantwoordelijkheid neemt die u heeft en stappen zet in opmaat naar een bestuurlijk fusie. De problemen en urgentie vereisen dat. Wij dringen er dan ook op aan dat uw raad in de huidige raadsperiode het principe besluit neemt om bestuurlijk te fuseren met Purmerend. Hierbij is van belang dat Purmerend zich eveneens bereid verklaart een bestuurlijke fusie aan te gaan. In deze raadsperiode dient u daartoe dan ook in overleg te treden met Purmerend, om zo tot de benodigde vervolgstappen te komen. De nadere uitwerking kan de nieuwe raad vervolgens in de komende raadsperiode ter hand nemen.

Tot slot willen wij u, het college en de raad, complimenteren met de voortvarendheid waarmee u zich de laatste periode heeft ingezet om uit de huidige situatie te komen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

J.W. Remkes

Kopie aan:

Colleges van Burgemeester en wethouders van de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad en Provinciale Staten